

10 goda råd – så kan du klara tystnadsplikten på ett bra sätt inom Inspira.

1. Tystnadsplikten i Inspiras verksamhet är lika sträng som i den kommunala.
Bestämmelsen om tystnadsplikt för enskild förskola och skolbarnomsorg finns numera i skollagens 2 a kap 18§ och 2 b 11§ och lyder:

”Den som är eller har varit verksam inom yrkesmässigt bedriven enskild förskoleverksamhet eller skolbarnomsorg (2a, 18§) eller enskild verksamhet som motsvarar förskoleklassen (2b, 11§) som avser insatser enligt denna lag, får inte obehörigen röja vad han därvid har erfarit om enskildas personliga förhållanden”

2. Tystnadsplikten skyddar de känsliga uppgifter som gäller den enskilde, dvs barn, föräldrar och närstående, och ska tillgodose deras behov av skyddad integritet. Det är inte du som personal utan den enskildes egen uppfattning som avgör om uppgiften är känslig. Genom ett samtycke från den det berör hävs tystnadsplikten. Förankra därför alltid hos föräldern det du behöver säga till utomstående människor och myndigheter.
3. Du kan säga allt om barn och föräldrar som är positivt eller harmlöst. Dessa uppgifter omfattas inte av tystnadsplikten.
4. Följ principen: **”Vilka behöver veta det jag vet för sitt arbetes skull?”**. De som behöver veta detta har rätt att få sådan känslig information. Det betyder att du kan tala med tex dina arbetskamrater på avdelningen om det mesta. Du kan även tala med annan personal som du arbetar med på din förskola och som därför behöver känsliga uppgifter om barnet eller barnets anhöriga.
5. Varje förskolechef har rätt att få veta allt som behövs för sitt arbetes skull. Han/hon har samma tystnadsplikt som du och får inte berätta det du sagt till någon utomstående som inte har tystnadsplikt. Även en pedagogisk rådgivare har tystnadsplikt. Du kan, om det behövs, tom namngivet diskutera enskilda barn och föräldrar med denne. Ändå kan det många gånger vara befogat att diskutera enskilda barn och föräldrar avidentifierat i ett inledningsskede.
6. Brott riktade mot personal eller verksamhet (tex. stöder, skadegörelse och misshandel) kan polisanmälas. Även misstänkta brott mot barn är möjliga att polisanmäla av personalen (tex. Misshandel, frihetsberövanden och sedlighetsbrott).
7. Förbered eventuella lärarbesök på din arbetsplats innan skolstart. Tala om för föräldrarna att lärarna kommer. Kanske har föräldern själv möjlighet att vara närvarande vid besöket. Inget känsligt om barnet eller föräldrarna får lämnas till skolan eller till andra utomstående om inte föräldrarna samtycker. Glöm inte att föräldrarna själva bäst kan tala med tex. Skolan om det dom anser att man där behöver veta.

8. Var försiktig med att nämna namn när du talar om barn och föräldrar i sådana sammanhang där utomstående kan höra vad du säger, tex. Hemma, i bussar, på fester eller vid fortbildningar där du möter annan personal från Inspira.
9. Du har inte tystnadsplikt kring vad du vet om annan personal, inte heller kring vad du anser om själva förskoleverksamheten. Var dock konstruktivt kritisk när du har synpunkter, dvs. peka på alternativa lösningar direkt till din förskolechef.
10. Fundera ibland på frågan: **Hur ser vår förskolas föräldrasamarbete ut?** Ju närmare kontakt med föräldrarna, desto bättre kan ni klara er tystnadsplikt.

*Kom ihåg: Bestämmelsen om att tystnadsplikten
”öppnas” genom ett samtycke från vårdnadshavaren,
innebär en inbjudan till nära föräldrakontakt,
något som alltid gynnar barnet!*

Råden sammanställda av Staffan Olsson, Lärarhögskolan i Stockholm.

Har tagit del av:

Namn:.....

Datum:.....

Ort:.....